PRÍLOHA č. 19

Naše stanovisko k neprerokovaniu Návrhu na zriadenie obecnej obchodnej spoločnosti Služby obci Rohožník s. r. o.

Poslanci OZ nesúhlasia s prerokovaním Návrhu na zriadenie obecnej obchodnej spoločnosti Služby obci Rohožník s. r. o., nakoľko sa aktuálne pripravuje novela zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, ktorá je v medzirezortnom pripomienkovom konaní. Novela zákona by mala byť zaradená najskôr až na májovú schôdzu parlamentu.

V novele zákona je predložených viacero zásadných zmien, napr.

- zavedenie povinnosti pre integračné sociálne podniky. Ak sa im nepodarí integrovať zamestnanca na otvorený trh práce alebo ho u seba zamestnať bez vyrovnávacieho príspevku, budú musieť alikvotnú časť príspevku vrátiť. Zároveň sa zavádza trojmesačné obdobie, počas ktorého môže podnik rozhodnúť, či bude so zamestnancom pokračovať v spolupráci,

- novela tiež presne stanovuje, ako dlho sa musí znevýhodnený človek po ukončení podpory udržať na trhu práce. Ak pri bežne znevýhodnených zamestnancoch bude poberať sociálny podnik vyrovnávací príspevok jeden rok, musí ho udržať na otvorenom trhu práce, alebo u seba bez príspevku minimálne šesť mesiacov, pri značne znevýhodnených, ak bude poberať príspevok dva roky, musí ho udržať jeden rok. Ak sa tak nestane, podnik bude povinný vrátiť pomernú časť príspevku. Výnimku budú mať zdravotne znevýhodnení zamestnanci, pre ktorých pravidlá zostávajú rovnaké, avšak po novom bude posudkový lekár úradu práce posudzovať ich schopnosť vykonávať konkrétnu pracovnú pozíciu a potrebu asistenta,

- výška príspevkov sa v percentách nemení. Pri znevýhodnených zostáva 50 % z celkovej ceny práce, pri zdravotne znevýhodnených 75 %. Mení sa však maximálny limit, príspevok od štátu nebude môcť presiahnuť sumu minimálnej mzdy, teda **915 eur mesačne od roku 2026,**

- novela zároveň sprísňuje pravidlá, aby zabránila špekulatívnemu využívaniu systému. Sociálny podnik bude môcť poberať vyrovnávací príspevok na toho istého zamestnanca len raz. Ak sa zamestnanec bude chcieť uplatniť v inom sociálnom podniku, bude musieť mať minimálne šesťmesačnú prestávku. Zakazuje sa tiež súbeh pracovného pomeru, na ktorý sa poberá príspevok, s inými pracovnými činnosťami alebo živnosťami,

- nové sociálne podniky budú musieť naplniť kvótu znevýhodnených zamestnancov do štyroch mesiacov namiesto doterajšieho jedného roka. Mení sa aj pravidlo o zisku – podnik bude musieť zisk zo svojej činnosti použiť na sociálne účely do dvoch rokov, inak prepadne v prospech štátu,

- rezort zároveň sprísňuje podmienky v oblasti verejného obstarávania. Po novom bude môcť sociálny podnik realizovať zákazky s maximálne 20 % podielom subdodávateľov a nebude môcť byť súčasťou konzorcií s bežnými komerčnými firmami. Výnimku budú tvoriť len konzorciá medzi sociálnymi podnikmi. Tieto opatrenia ešte prejdú konzultáciou s Úradom pre verejné obstarávanie, aby boli v súlade s európskymi pravidlami,

- v spolupráci s Ministerstvom financií SR sa pripravuje aj úprava DPH pre sociálne podniky. Podľa návrhu by sa sadzba mala zvýšiť z 5 na 19 percent, pričom finálne rozhodnutie oznámi Ministerstvo financií.

Pre obec Rohožník je momentálne riskantné vstupovať do tohto procesu, pretože sa nachádza v „legislatívnom vákuu". Ak obec založí podnik teraz, riskuje, že nové pravidlá, ktoré štát pripravuje, mu nastavia prísnejšie podmienky alebo zrušia niektoré súčasné výhody, čo by v konečnom dôsledku zaťažilo rozpočet obce a jej obyvateľov.